

гујевачки и смедеревски. Сомборски окружни инспекторат заузима површину од 5.796 км², а има 438.259 становника. Сомбор је седиште инспектора и броји 31.342 становника. Овде је урачуната и Суботица (96.961 стан.) која има засебну градску управу. Окружни инспекторат великобечкеречки велики је 6.128 км², а има 406.707 становника. Седиште инспектора је у В. Бечкерек, који броји 27.522 становника. Овде је урачунат и град Ст. Кањижа (18.074 стан.) који има засебну градску управу. Крагујевачком окружном инспекторату, после образовања нових срезова: опленачког и младеновачког придодато је неколико општина из смедеревског окружног инспектората, те сада заузима површину од 4.985 км², : има 381.397 становника. Крагујевац има 15.664 становника. Новообразовани срез опленачки заузима површину од 340 км², а има 30.912 становника. Среско место је у Тополи, која има 555 становника (без села Тополе). Други нови срез, младеновачки има површину од 252 км² и 26.832 становника. Среско место је у Младеновцу са 1.483 становника. Смедеревског окружног инспекторату одузете су неке општине и придодате крагујевачком инспекторату; он сада заузима површину од 6.103 км² и има 378.902 становника. Смедерево броји 6.296 становника.

VIII *Моравска бановина*: 26.218 км², 1.211.812 становника. Седиште бана је у Нишу, који има 25.096 становника. Она има два окружна инспектората: зајечарски и крушевачки. Зајечарски инспекторат заузима површину од 8.711 км² и има 366.154 становника. Зајечар броји 8.995 становника. Крушевачки инспекторат је велики 6.664 км², а има 373.144 становника. Крушевац има 6.499 становника.

IX *Вардарска бановина*: 38.879 км², 1.386.091 становник. Седиште бана је у Скопљу, који има, према општинском попису од 1925 год. 69.269 становника. У њој су три окружна инспектората: битољски, призренски и штипски. Битољски инспекторат заузима површину од 10.290 км² а има 305.589 становника. Битољ броји 28.418 становника. Призренски инспекторат има 6.156 км² а 274.670 становника. Призрен има 16.433 становника. Штипски инспекторат заузима површину од 10.982 км² а има 259.866 становника. Штип има 11.191 становника.

Управа града Београда заузима атаре Београда, Земуна, села Бежаније, Панчева и села Овче и Борче. Површина ова износи 242 км² са 268.927 становника. Београд броји, према општинском попису од 1929 год. 226.289 становника а заузима површину од 75 км².

А. Лазин

† **Емило Ј. Цветић**. Рођен у Београду 1876. године, пок. Цветић се уписао на Велику Школу 1895. године и завршио њен историско-географски одсек 1900 године. Под Цвијићевим упуством радио је нарочито на Историјској Географији, и отуда његови доцнији радови из те области од којих је најзнатнији *Стара Јагодина*. Пок Цветић је радио и на популарисању Географије, и његови радови те врсте јесу: *Новопазарски Санџак и Географија за IV разред основних школа*.

Цветић је умро 30. априла 1930. године, као професор Географије на Вишој Педагошкој Школи. Географско Друштво особито је задужио својим дугогодишњим преданим радом као члан управе и као благајник.

Свет. Томић

СУСЕДНЕ И ОСТАЛЕ ЗЕМЉЕ

XI конгрес италијанских географа. Од 22 до 29 априла 1930 одржан је у Напуљу XI конгрес италијанских географа под председањем Кармела Коламоника, професора Географије на напуљском универзитету. На конгресу су учествовали готово искључиво италијански научници, и расправљали о пита-

њима, која се тичу само њихове земље и њених колонија.

Рад конгреса развијао се на општим седницама и у појединим секцијама. Секција је било шест: 1) картографска и физичка, 2) антропогеографска, 3) историска, 4) економска, 5) колонијална и 6) дидактичка. На општим седницама

расправљала су се питања општег значаја; то су већином били извештаји појединих институција и друштава (Географског Друштва, Туристичког Друштва, Војног Географског Института и Хидрографског Института. У секцијама су расправљана специјална питања с особитим обзиром на Јужну Италију. Иза сваког предавања конгрес је обично стварао закључке и предлоге, упућене влади и појединим институцијама.

У картографској и физичкој секцији изнесено је доста радова, међу којима су најинтересантнији: М. Gortani: I problemi speleologici in Italia; А. Trotter: Le caratteristiche botaniche e gli aspetti del paesaggio nel Mezzogiorno d' Italia. У антропогеографској секцији најинтересантнија су предавања дали А. Tonolo и R. Almagia. Први је изнео своја испитивања о исељавању из алпских предела, а други о истом проблему у неким деловима Абруца. У историској секцији интересантне су биле расправе: Mori: Sull' opportunità di compilare un dizionario topografico dell' Italia и de Marchi: Sulle variazioni di clima nelle epoche storiche e preistoriche. У економској секцији био је највећи број радова; у њима су расправљана врло разнолика питања која се тичу Италије. Најинтересантнија су била: L. Filippi: Sui problemi delle bonifiche nell' Italia meridionale; G. Albi: Sulla funzioni dei porti nell' Italia meridionale; P. Landini: Considerazioni geografiche sullo sviluppo ferroviario d' Italia con speciale riguardo all' Italia meridionale; U. Toschi: L' Italia meridionale nelle grandi comunicazioni aeree; Blessich: La centralità del Sud nel sistema della circolazione commerciale del Mare Mediterraneo, где се предавач живо заузима за изградњу трансбалканске железнице. У колонијалној секцији већином су учествовала војна лица, највише из Војног Географског Института, реферисујући о изради колонијалне карте 1:400.000. Интересантна су била излагања појединих стручњака о географским, етнолошким, и, у вези с последњим, филолошким питањима у колонијама, али се при том превише удаљују од географије. У овој секцији узео је учешћа једини странац на конгресу Немач Dr. Pfalz с предавањем: Osserva-

zioni morfologiche in Tripolitania. Дидактичка секција била је најживља и редовито имала највише учесника. Расправљало се је о географској настави у средњим и вишим школама. Ово питање расправљано је и на досадањим скуповима италијанских географа, али тек на овом конгресу дошло је до формулисања предлога, који ће се поднети Министарству Просвете. Италијански географи траже, да се у средњим школама географија издвоји као засебан предмет — што до сада није било — и да наставници Географије морају имати специјалну диплому, којом су оспособљени за предавање Географије.

Приликом заседања конгреса биле су организоване три успеле изложбе: картографска изложба кр. народне библиотеке, изложба напoлитанске топографије кр. државног архива, и топографска изложба јужне Италије.

Чланови конгреса приредили су екскурзије на Везув, у Флегрејска Поља, на Флорентинско Полуострво и на Матесе.

Учесницима конгреса подељене су разне едиције Војног Географског Института, Туристичког Друштва, Министарства јавних радова и др.

По броју учесника и радовима, који су на конгресу изнесени, ово је досада најуспелији конгрес италијанских географа.

Јосип Роглић

Потребе географске наставе на немачким универзитетима. На скупу који су одржали 21 и 22 октобра 1929 године у Вирцбургу професори Географије на немачким универзитетима расправљали су о потребама географске наставе, и донели закључке, које су предали Министарству просвете.

Да би се географска настава могла на универзитетима с успехом изводити, потребно је у првом реду више наставника. Услед све већег броја студената, услед тога што наставник Географије мора држати практична вежбања и изводити екскурзије, услед тога што је обим географске науке врло велики — наставнички и административни посао притискује немачке професоре Географије и њима не остаје времена за научни рад. Ако се томе не помогне....

„немачка Географија изгубиће свој положај у свету“. Ради тога немачки професори траже још једног професора — или приватног доцента — два асистента, који ће помагати у настави, и даље једног писара, једног техничког помоћника и једног цртача.

Како су за географску наставу неопходне екскурзије то је потребно давати већу новчану помоћ студентима, а одређивати материјалну накнаду и наставницима, јер су екскурзије службени послови. Географски институти морају имати збирку инструмената (компаса, анероида, термометара, планиметара, теодолита и т.д.), даље збирке учила (рељефа, специјалних карата, дијапозитива итд.), фотографске апарате и мрачну комору. Да би се све ово могло набављати, и да би се могле куповати књиге и часописи, захтева се за географске институте на мањим универзитетима годишњи буџет од 3000 златних марака (до 40.000 динара), а за веће институте неколико пута више.

Географски институти немају довољно простора, а нарочито немају простора у којима би студенти могли цртати карте.

Б. Ж. М.

Површина и становништво Арбаније. Према новој службеној статистици Арбанија је велика 27539,10 км² и има 833.748 ст. (30 ст. на 1 км²). По окрузима (префектурама) површина и становништво Арбаније показују ове односе:

Округ	површина	становника
Бинокастер	4142,00 км ²	127.545
Корча	3932,00 км ²	116.212
Косово (Кукс)	3312,10 км ²	127.764
Берат	2135,00 км ²	38.937

Дебар	2386,10 км ²	82.214
Драч	1595,00 км ²	54.251
Елбасан	2954,00 км ²	81.228
Скадар	4870,00 км ²	117.618
Тирана	850,00 км ²	37.244
Валона (Влора)	1360,00 км ²	45.635

По вери Арбанаси су у великој већини муслимани. Ови су заступљени са 67,5%, православни са 21% и католици са 11,2% од укупног становништва. Муслимани су у апсолутној већини у окрузима: драчком, тиранском, елбасанском (по 91%), беранском (90%) и дебарском (89%). Православни су најјаче заступљени у окрузима: њинокастранском (51%), косовском (40%), валонском (32%) и корчанском (27%). Католика има највише у скадарском округу (66%), а много мање у бератском (10%), дебарском (9,2%) и драчком (8,7%).

Транскрипција турских географских имена. Усвајањем латинског писма у Турској олакшана је јако транскрипција турских географских имена. Код нас су она примана посредно, преко стране географске литературе, и због тога често јако одступају од правих назива. Ми ћемо овде навести само неколико имена главнијих градова како се они службено називају: Цариград = Истанбул (Istanbul), Скутари = Искидар (Usküdar), Петра = Бејоглу (Beuyoglu), Брусa = Бурса (Bursa), Ангора = Анкара (Ankara), Ерзерум = Ерзрум (Erzurum), Магнезија = Маниса (Manisa), Смирна = Измир (Izmir), Никомедија = Измит (Izmit), Трапезунт = Трабзон (Trabzon), Једрене = Едирне (Edirne), Галипол = Гелиболу (Gelibolu), Сан Стефано = Јесилкеј (Yesilkäy) и Радосто = Текирда (Tekirdag).

С. М. М.

ОПШТА ГЕОГРАФИЈА

† Жан Брин. 24 августа 1930 године умро је Жан Брин, познати француски географ, професор на Колеж де Франс, члан Академије Моралних и Политичких Наука, у 61 години живота (рођен је у Тулузи, 25 октобра 1869 године).

Најпознатије Бриново дело јесте *La Géographie Humaine, essai de classifica-*

tion positive, изишло у Паризу 1910 године у првом, а 1925 у трећем издању. Брин више обраћа пажњу на трагове људског рада на земљиној површини (куће, села и градове, путеве, културе итд.), а мање на самог човека. У овом општем делу он је давао и монографије појединих области, да би на њима по-